

Rudolf Steiner

Uttale: Jt'ainə

Rudolf Steiner, født 1861, død 1925, østerriksk filosof, kjent som grunnlegger av [antroposofien](#) og [steinerskolene](#) (waldorfskolene). Han var født i den lille landsbyen Kraljevec i det daværende [Østerrike-Ungarn](#), nå i [Kroatia](#). Han gikk på Oberrealschule i [Wiener Neustadt](#) og begynte deretter naturvitenskapelige studier på den tekniske høyskolen i Wien. Samtidig fulgte han filosofiforelesninger ved universitetet. Som 21-åring ble han betrodd oppgaven å forestå utgivelsen av [Goethes](#) naturvitenskapelige skrifter innenfor en ny samlet verkutgave i serien «Deutsche National-Literatur». Hans arbeid med Goethes verk ble i årene 1890–97 forlagt til «Goethe- und Schiller-Archiv» i [Weimar](#). Det resulterte i flere bøker og skrifter utenom verkutgaven, bl.a. Goethes verdensanskuelse (1897). Steiner betraktet Goethes naturvitenskapelige skrifter som et viktig grunnlag for den åndsvitenskap han i de følgende år utarbeidet prinsippene for. Et annet viktig grunnlag ble hans egne filosofiske arbeider, først doktorgraden i 1891, der han tok et oppgjør med [Kants](#) grensesetting for erkjennelsen. Avhandlingen ble utgitt året etter som bok med tittelen Sannhet og vitenskap. To år senere fulgte boken Frihetens filosofi.

I sin åndsvitenskap ville han utvide grensene for den tradisjonelle «fysiske» vitenskap til også å omfatte det sjelelige og åndelige. Det kunne bare skje ved en øvende meditativ praksis hos den enkelte. Han beskrev dette nærmere i boken Hvordan når man til erkjennelse av de høyere verdener? (1904/05). Andre sentrale bøker var Teosofi (1904) og Vitenskapen om det skjulte (1910). Han virket innenfor Det [teosofiske](#) samfunn fra 1902 og frem til samarbeidet begynte å bli vanskelig ti år senere. Et avgjørende skillepunkt ble synet på kristendommen. For Rudolf Steiner var Kristi virke, hans offerdød og oppstandelse av helt sentral betydning. De divergerende syn og holdninger mellom teosofene og Rudolf Steiner endte med brudd. Han fikk en ny plattform med dannelsen av [Antroposofisk Selskap](#) i februar 1913. Samme år la han grunnsteinen til det bygget som skulle bli senteret for det antroposofiske arbeidet, [Goetheanum](#) i [Dornach](#) ved [Baseli](#) Sveits. I årene før og under arbeidet med dette bygget utviklet Rudolf Steiner fornyelsesimpulser innen flere kunstområder: drama, diktning, resitasjon, musikk, arkitektur, skulptur, maleri og han skapte bevegelseskunsten [eurytmi](#). Selv virket han som utøvende kunstner på alle disse områdene, unntatt musikk. På flere av kunstområdene fikk han inspirerende hjelp av sin kone, Marie Steiner. Rudolf Steiner ville stille sin antroposofi både inn i den lange åndshistoriske tradisjon og inn i den moderne tid. Han studerte kulturytringer fra de eldste tider og søkte å danne seg et bilde av fortidens tankeformer og deres utvikling. Det samme engasjement viste han for det som rørte seg i samtidens vitenskap, kunst og kultur. Noen år rundt århundreskiftet virket han som medredaktør av et tidsskrift i [Berlin](#), der han skrev litteratur- og teaterkritikker, og han fikk kontakt med arbeiderklassen ved at han underviste på kveldstid ved «Arbeiterbildungsschule» i samme by. Sterk interesse viste han også for filosofen [Friedrich Nietzsche](#) og evolusjonsbiologen [Ernst Haeckel](#).

Med det han utviklet som sin åndsvitenskapelig erkjennelse ville han bidra til en kulturfornyelse. Ved slutten av den første verdenskrig, fra året 1919 hadde en ny generasjon sluttet seg til [antroposofien](#), og det ble nå mulig å sette ideene ut i praksis. Nå oppstod etter tur Waldorfskolene, eller steinerskolene som har vokst til å bli en av verdens største alternative skolebevegelser, den antroposofiske medisin og [helsepedagogikk](#), det [biologisk-dynamiske jordbruket](#), [Tregrenings](#)bevegelsen og [Kristensamfunnet](#). [Cultura Sparebank](#) i Norge henter også sine ideer fra Rudolf Steiner og lignende banker er grunnlagt i mange land. Som foredragsholder og forfatter var Rudolf Steiner meget produktiv, han holdt i løpet av sitt

liv nærmere 6000 foredrag, de fleste i Tyskland og Sveits, men også i en rekke andre europeiske land. I Norge var han på 8 foredragsbesøk fra 1908 til 1923. Hans samlede verker er utgitt på tysk i Rudolf Steiner Gesamtausgabe som er nummerert til 354 bind. Hans skrevne bøker utgjør 45 bind, mens de øvrige bygger på referater av foredrag. På norsk finnes det mange oversettelser av hans verker utgitt på [Antropos Forlag](#) og Vidarforlaget.

Les mer på

[The Rudolph Steiner Archive](#), samling av info og materiale angående Steiner og antroposofi

Forfatter: Oddvar Granly